

נְקוּדָה מְנִיחָה לְמַהוּי מָטִי תְדִיר בְּאוֹרַח גְּנִיזוֹ בְּהִיא
 נְקוּדָה מָטִי וְלֹא מָטִי. נְהִיר בֵּיהַ בְּאוֹרַח נְקוּדָה
 קְדָמָאָה דְנֶפֶק מְנִיחָה. וּבְגִין כֵּךְ פְּלֹא אֲחִיד דָּא בְדָא.
 נְהִיר בְּהֵאֵי וּבְהֵאֵי.

כִּד סְלִיק פְּלֹא סְלִקִין וְאֵתְאַחְדִין בֵּיהַ וְאִיהוּ מָטִי
 וְאֵגְנִיז בְּאַתֵּר דְּאִי"ן סו"ף וְכֹלָא חַד אֲתַעְבִּיד.
 הֵהוּא נְקוּדָה דְאוֹר, אוֹר אִיהוּ. וְאֲתַפְּשִׁט וּנְהִירוּ בֵּיהַ
 שְׁבַע אֲתוּוֹן דְּאֵלְפָא בֵּיתָא וְלֹא אֲקַרְישׁוּ וְלַחִים הֵווּ.
 נֶפֶק חֲשָׁד לְבַתֵּר וּנְפִקוּ בֵּיהַ שְׁבַע אֲתוּוֹן אַחֲרֵן
 דְּאֵלְפָא בֵּיתָא וְלֹא אֲקַרְישׁוּ וְקִיַּיְמוּ לַחִים. נֶפֶק רְקִיעַ
 דְּאֲפְרִישׁ מַחְלֻקֵת דְּתֵרִין סְטֵרִין וּנְפִקוּ בֵּיהַ תְּמִנְיָא
 אֲתוּוֹן אַחֲרֵינִין. כִּדִּין כ"ב. דְּלָגוּ שְׁבַע אֲתוּוֹן דְּהֵאֵי
 סְטֵרָא וְשְׁבַע דְּהֵאֵי סְטֵרָא, וְאֲתַגְּלִיפוּ כְּלֵהוּ בְּהִתְהוּא
 רְקִיעַ וְהֵווּ קִיַּיְמֵי לַחִים. אֲקַרְישׁ הֵהוּא רְקִיעַ וְאֲקַרְישׁוּ

לשון הקודש

אחד. אותה נקדחת אור, היא אור.
 ומתפשט ומאירים בו שבע האותיות של
 א"ב ולא נקראו, ולחים היו. יצא חשך
 אחר כך, ויצאו בו שבע אותיות אחרות
 של הא"ב ולא נקראו, נקראו ועומדים
 לחים. יצא רקיע שהפריד מחלקת של
 שני צדדים, ויצאו בו שמונה אותיות
 אחרות. אז כ"ב. דלגו שבע אותיות של
 צד זה ושבע של צד זה, ונחקקו כלם

שנשארו מאור, והינו אור שכבר היה,
 וזה עומד. יצא והסתלק ונגנז, ונשארה
 נקדה אחת ממנו שתהיה מגיעה תמיד
 בדרך גניזות באותה נקדה, מגיע ולא
 מגיע. מאיר בו בדרך נקדה ראשונה
 שיצאה ממנו, ולכן הכל אחוז זה בזה,
 מאיר בזה ובזה.

כשעולתה, הכל עולים ונאחזים בו, והוא
 מגיע ונגנז במקום אי"ן סו"ף, והכל נעשה

אֶתְיוֹן וְאֶגְלִימוּ וְאֶתְצִירוּ בְּצִירֵיהֶוּ. וְאֶגְלִיף תִּפְּן
אוֹרֵיָתָא לְאַנְהָרָא לְבַר.

יְהִי אֹרֶךְ יְהוָה אֵל גְּדוֹל רָזָא דְנַפְיָא מְאֹיִר
קְדָמָא. וְיְהִי רָזָא דְחַשְׁדָּא דְאֶקְרִי אֱלֹהִים אֹרֶךְ
דְּאֶתְכַלִּיל שְׂמַאלָא בְּיָמֵינָא. וּכְדִין מְרֹזָא דְאֵל תְּוִי
אֱלֹהִים, אֶתְכַלִּיל יָמֵינָא בְּשְׂמַאלָא וּשְׂמַאלָא בְּיָמֵינָא.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב דָּא עֲמוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא כִּי טוֹב אֶנְהִיר עֵילָא וְתִתָּא וְלְכָל
שְׂאֵר סְטָרִין בְּרֹזָא יְהוָה שְׂמַאלָא דְאֶחִיד לְכָל סְטָרִין.
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים וְגו' אֶפְרִישׁ מִחֲלוּקַת לְמַחֲוֵי כֹלָא
שְׁלִים.

השלמה מההשמות (סימן ג)

כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א') וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹרֶךְ יוֹם וּכְתִיב וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. תָּא תְּוִי תְּאִי אֹרֶךְ

לשון הקודש

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב - זֶה
עֲמוּד הָאֶמְצָעִי כִּי טוֹב - הָאִיר מְעֵלָה
וּמַטָּה וְלְכָל שְׂאֵר הַצְּדִידִים בְּסוּד יְהוָה,
הַשֵּׁם שְׂאוּחֵוּ אֶת כָּל הַצְּדִידִים. וַיִּבְדֵּל
אֱלֹהִים וְגו' - הַפְרִיד מִחֲלֻקַּת לְהִיּוֹת
הַכֹּל שְׁלֵם.

כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א') וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹרֶךְ יוֹם,
וּכְתוּב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב.
בֵּא רְאֵה, אֹרֶךְ זֶה שְׁלֵמְטָה, כְּשִׂמְעִיר

בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, וְהִיוּ עוֹמְדִים לְחִים. נִקְרַשׁ
אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְנִקְרַשׁוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְהִתְגַּלְמוּ
וְהֶצְטִירוּ בְּצִירֵיהֶם, וְנִחְקְקָה שֵׁם הַתּוֹרָה
לְהָאִיר הַחוּצָה.

יְהִי אֹרֶךְ - שֶׁהוּא אֵל גְּדוֹל סוּד שְׂעִינָא
מְאֹיִר רֵאשׁוֹן. וְיְהִי - סוּד שֶׁל חַשְׁדָּא
שְׂנִקְרָא אֱלֹהִים, אֹרֶךְ שְׂנִכְלָל שְׂמַאל
בְּיָמֵין. וְאִזּוּ מְסוּד שֶׁל אֵל יֵשׁ אֱלֹהִים,
נִכְלָל יָמִין בְּשְׂמַאל וּשְׂמַאל בְּיָמִין.

דִּלְתַתָּא כִּד נָהִיר מִחֵילָא דְאַתְיָהִיב לִיה מְטוֹב
 דְּלַעִילָא וּבְגִין פְּדָּ מְנָן יְמוֹת הַחֲמֶּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 וַחֲמֶּשֶׁה וְשָׁשִׁים. תְּשַׁעָּה וְאַרְבַּעִין שָׁבוּעִים, מְנַהֵן
 לְקַבֵּל הָאִי דְרָגָא דְצַדִּיק דְאִיקְרִי טוֹב וְאִיהוּ שְׁבִיעִי,
 וְיָנִיק מֵיְהִי הָאִי שְׁמִשָּׂא דִּלְתַתָּא. שְׁבַעָּה שָׁבוּעִים
 שְׁבַעָּה זְמַנִּין לְקַבֵּל שְׁבַעָּה שָׁבוּעִין שְׁבַעָּה זְמַנִּין דְאִיהוּ
 יָנִיק מֵאִמָּא עֲלָאָה דְאִיקְרִי יוֹבְלָא, וְלְקַבֵּלָּה שְׁנֵי יוֹבֵל
 דִּלְתַתָּא אֲשַׁתָּאָרוּ מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמֶּשֶׁה וְשָׁשִׁים
 עֶשְׂרִין וְתַרְיֵן יוֹמִין לְקַבֵּל עֶשְׂרִין וְתַרְיֵן אֲתָנוּן
 דְאֹרִיתָא דְעֵלְמָא תַתָּאָה אֲתַקְיָים עָלֵיהוּ.

דְהָא צַדִּיק דְלַעִילָא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב אִיקְרִי וְכִד
 אֲשַׁתְּלִימוּ אִינוּן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמֶּשֶׁה וְשָׁשִׁים
 יוֹמִין תִּיְיבִין תְּנִינֵנוֹת לְקַבֵּלָּה מֵהָאִי דְרָגָא דְטוֹב דְהָאִי
 דְרָגָא וְכֹל אִינוּן שְׁבַע דְרָגִין עֲלָאִין תִּיְיבִין תְּנִינֵנוֹת

לשון הקודש

מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וַחֲמֶּשֶׁה עֶשְׂרִים
 וְשָׁנִים יָמִים, בְּגַד עֶשְׂרִים וְשָׁתִים
 אוֹתוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהָעוֹלָם הִתְחַתֵּן
 עוֹמֵד עֲלֵיהֶם.

שְׁתַּרְיֵן צַדִּיק שְׁלַמְעֵלָה נִקְרָא תוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב, וְכִשֶׁהֲשַׁתְּלֵמוּ אוֹתָם שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וַחֲמֶּשֶׁה יָמִים, שְׁבַעִים שְׁנֵי
 לְקַבֵּל מִדְרָגָה זוֹ שֶׁל טוֹב, שְׁדַרְגָּה זוֹ וְכֹל
 אוֹתָן שְׁבַע דְרָגוֹת עֲלִינוֹת שְׁבוֹת שְׁנֵי

מִכַּח שְׁנַתָּן לוֹ מֵהַטּוֹב שְׁלַמְעֵלָה, וְלָבֵן
 מְנָן יְמוֹת הַחֲמֶּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
 וַחֲמֶּשֶׁה, אַרְבַּעִים וְתְשַׁעָּה שָׁבוּעוֹת. מֵהֶם
 בְּגַד דְרָגָה זוֹ שֶׁל צַדִּיק שְׁנַקְרָא טוֹב,
 וְהוּא שְׁבִיעִי, וְיֻנַּק מִמֶּנּוּ הַשְּׁמֶשׁ הַזֶּה
 שְׁלַמְעָה. שְׁבַעָּה שָׁבוּעוֹת שְׁבַע פְּעָמִים,
 בְּגַד שְׁבַעָּה שָׁבוּעוֹת שְׁבַע פְּעָמִים,
 שְׁהוּא יוֹנֵק מֵהָאִם הָעֲלִינוּהָ שְׁנַקְרָאֵת
 יוֹבֵל, וּבְגַד שְׁנֵי יוֹבֵל שְׁלַמְעָה. נִשְׁאָרוּ

לְקַבֵּלָא מַאימָא עֲלָאָה וְהַאי דְרִנָּא דְסִיְהָרָא דְשִׁלְטָא
 בְּלִילִיָּא יִנְקָא מִהַאי דְרִנָּא דְאַקְרִי שְׂכִינְתָא תְּתָאָה
 דְיִנְקָא מִהַהוּא צְדִיק וּבְגִין דִּיהַהוּא צְדִיק אִמְלִי לָהּ
 מִהַנְהוּ תְּפִנוּקִין עִילָאִין וְיִנְקָא מִנִּיהּ (אֲקָרִי) סִיְהָרָא.

דְכַמָּה דְהַאי סִיְהָרָא תְּתָאָה לִית לָהּ נְהוּרָא
 מִנְרִמָּה אֲלָא מָאִי דְאֲתִיְהִיב לָהּ מִן שְׂמֵשָׁא,
 הָכִי נָמִי הַהוּא דְרִנָּא דְלְעִילָא וְהַאי דְרִנָּא אֲקָרִי יִמָּא
 דְחֲכַמְתָּא לְעִילָא וְקִימִי תְרִיסָר שְׁבַטִין עֲלָאִין קְדִישִׁין
 תְּלַתָּא לְצַפּוֹנָא וְתְלַתָּא לְדְרוֹמָא וְתְלַתָּא לְמַעְרְבָא
 וְתְלַתָּא לְמִדְיַנְחָא, וְהַאי יִמָּא דְחֲכַמְתָּא עֲלִיְהוּ.

וְלְקַבֵּלִיָּהוּן לְתַתָּא י"ב שְׁבַטִין קִימִין סְחָרְנִי
 מִדְבַּחָא פְּהַאי גְּוֹנָא. וְלְקַבֵּל הַאי
 דְרִנָּא עָבַד שְׁלֵמָה יִמָּא לְתַתָּא עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר

לשון הקודש

וְדְרִנָּהּ זֶו נִקְרָאת יָם הַחֲכָמָה לְמַעְלָה.
 וְעוֹמְדִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים עֲלִיוֹנִים
 קְדוּשִׁים, שְׁלֹשָׁה לְצַפּוֹן וְשְׁלֹשָׁה לְדְרוֹם,
 וְשְׁלֹשָׁה לְמַעְרָב וְשְׁלֹשָׁה לְמִזְרָח, וְיָם
 הַחֲכָמָה הַזֶּה עֲלֵיהֶם.

וּבְנִגְדָם לְמַטָּה שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים
 עוֹמְדִים סְבִיב הַמְּזוּבָּה פְּדִנְמָה הוֹאֵת.
 וּבְנִגְד הַדְרִנָּה הַזֶּה עֹשֶׂה שְׁלֵמָה הַיָּם
 שְׁלֵמָטָה עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּקָר, וְהַיָּם

לְקַבֵּל מִן הָאִם הַעֲלִיוֹנָה, וְהַדְרִנָּה הַזֶּה
 שְׁהַלְבְּנָה שְׁשׁוּלְמַת בְּלִילָה יוֹנְקַת
 מִהַדְרִנָּה הַזֶּה שְׁנִקְרָאת שְׂכִינָה תְּחַתְּוֹנָה,
 שְׁיוֹנְקַת מֵאוֹתוֹ צְדִיק, וּבְגִלְל שְׁאוֹתוֹ
 צְדִיק מְמַלָּא אוֹתָהּ מֵאוֹתָם תְּפִנוּקִים
 עֲלִיוֹנִים וְיוֹנְקַת מִמֶּנּוּ, (נִקְרָאת) לְבָנָה.

שְׂפִמּוֹ שְׁהַלְבְּנָה הַתְּחַתְּוֹנָה הַזֶּה אִין לָהּ
 אוֹר מַעְצָמָה אֲלָא רַק מִה שְׁנִתְנָן לָהּ
 מִהַשְּׂמֵשׁ, כִּדְ גַם אוֹתָהּ דְרִנָּה שְׁלֵמָעְלָה,

בְּקָר. וְהָאֵי יִמָּא לְעֵילָא אֲקָרִי י"ם מָאֵי טַעְמָא אֲקָרִי
 יָם אֶלָּא בְּגִין הָהוּא דְרָגָא דְצַדִּיק דְאִמְלִי לְהָאֵי יָם
 אֲקָרִי יוֹם דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
 וּכְתִיב (תְּהִלִּים צ"ו) אוֹר זָרַע לְצַדִּיק, וְהָאֵי נְהִיר בְּרֹזָא
 דְשִׁמְשָׁא קַדִּישָׁא דְבִיּה אִמְלִי לְהָאֵי יָם דְאֲקָרִי ה"א
 תַּתָּא (בְּתַרְחָא דְשִׁמְשָׁא קַדִּישָׁא). הָדָא הוּא דְכַתִּיב (קִהְלֵת א) כָּל
 הַנְּחָלִים הַזֹּלְכִים אֵל הַיָּם כֹּ"ל דָּא דְרָגָא דְצַדִּיק
 דְאִיקְרִי כָּל בְּגִין דְכָל תְּפִנוּקִין נִפְקִין מִיְּהִי הַנְּחָלִים
 אֵלִין חֲמִשׁ דְרָגִין דְעַמִּיהַּ הַזֹּלְכִים אֵל הַיָּם לְאִמְלִי
 (לְמַמְלִי) לָהּ וְהָאֵי דְרָגָא אֲקָרִי בֵּת שֶׁבַע וְכַד נְהִיר הָאֵי
 צַדִּיק לְהָאֵי דְרָגָא בְּרֹזָא דְשֶׁבַע שָׁבוּעִין שֶׁבַע זְמַנִּין
 שְׁמִשָׁא תַתָּא נְהִיר בְּרֹזָא דְשֶׁבַע שָׁבוּעִין שֶׁבַע זְמַנִּין
 לְסִיְהָרָא.

בְּגִין כִּד שְׁנַת הַלְבָּנָה שְׁנ"ה יוֹמִין, תְּשַׁעָּה זְאֲרַבְעִין

לשון הקודש

כל, משום שכל התפנוקים יוצאים
 ממנו. הנחלים אלו חמש הדרגות
 שעמו, הזלכים אל הים למלא אותה, וזו
 הדרגה נקראת בת שבע. וכשִׁמְשָׁאִיר
 הצדיק הנה לדרגה הזו בסוד של שבעה
 שבועות שבע פעמים השמש התחתונה
 מאירה בסוד של שבעה שבועות, שבע
 פעמים ללבנה.

משום כד שנת הלבנה שלש מאות

הנה למעלה נקרא י"ם. מה הפעם נקרא
 ים? אלא משום אותה דרגה של צדיק
 שִׁמְמֵלֵאת הים הנה נקרא יום, שְׁכַתוּב
 (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְכַתוּב
 (תהלים צ) אוֹר זָרַע לְצַדִּיק, וְזֶה מֵאִיר בְּסוּד
 שֶׁל הַשֶּׁם הַקְּדוּשׁ, שֶׁבּוּ מְמַלֵּא לְיָם הַזֶּה
 שְׁנִקְרָא ה"א תַּחְתּוֹנָה (אֲחֻרּוֹנָה שֶׁל הַשֶּׁם הַקְּדוּשׁ).
 זֶהוּ שְׁכַתוּב (קִהְלֵת א) כָּל הַנְּחָלִים הַזֹּלְכִים
 אֵת הַיָּם, וְכָל זֶה דְרָגַת הַצַּדִּיק שְׁנִקְרָאֵת

שְׁבוּעֵין מְנַחֵן לְקַבֵּל הֵא דְרַגְא שְׁבִיעָא יַמָּא עֲלָאָה
 דְנִתְרָא מְצַדִּיק בְּמ"ט שְׁבוּעֵין נְהוּרִין עֲלָאִין אֲשִׁתְּאָרוּ
 תְּרִיסַר יוֹמִין לְחוּשְׁבֹן שְׁנָה לְקַבְּלֵי י"ב שַׁבְּטִין
 דְסַחְרֵינִי הֵא יַמָּא לְמִיטַר מְפֻרְתַּת מִשְׁכְּנָא בְתִרִיסַר
 תְּרַעִין עֲלָאִין דְאִית בִּירוּשְׁלַיִם עֲלָאָה (וּמְאֹרְחָא) וְאוֹרְחָא
 דְאֵינוּן תְּרַעִין עֲלָאִין יַנְקוּן אֵינוּן שַׁבְּטִין מְאִימָא
 תַּתָּאָה כָּל חַד לְסַטְרִיהַּ בְּדָקָא חַזִּי לִיהַּ הָדָא הוּא
 דְכְתִיב (יְחֻזְקָאֵל מ"ה) שֶׁעַר יְהוּדָה אֶחָד וְעַל דָּא כְּתִיב
 (יִשְׁעִיהַּ מ"ג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי דָּא דְרַגְא דְצַדִּיק דְנִתְהוּר
 בְּחִילָא דְשָׁמַי וְלְכַבּוּדִי בְּרֵאתִיו לְאַנְתְּרָא לְהַהוּא אֶתְר
 דְאֶקְרִי כְבוּדִי בְּרֵאתִיו, וְדָא יַמָּא דְחַכְמַתָּא דְאֶקְרִי
 כְּבוֹד ה' דְאֶתְגַּלִּי בְּמִשְׁכְּנָא.

יַצְרַתִּיו דָּא רָזָא דְיוֹם דְלִתְתָּא דְאִיהוּ לְקַבֵּל כָּל

לשון הקודש

שַׁבְּטִים מְאִמָּא תַּחְתּוֹנָה, כָּל אֶחָד לְצַדוּ
 כְּרָאוּי לוֹ, וְהוּ שַׁכְּתוּב (יְחֻזְקָאֵל מ"ה) שֶׁעַר
 יְהוּדָה אֶחָד, וְעַל זֶה כְּתוּב (יִשְׁעִיהַּ מ"ג) כָּל
 הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי, זֶה דְרַגְתַּת צַדִּיק שְׁמַאִיר
 בְּכַח שַׁל שָׁמַי. וְלְכַבּוּדִי בְּרֵאתִיו –
 לְהַאִיר לְאוֹתוֹ מְקוּם שְׁנִקְרָא כְּבוּדִי
 בְּרֵאתִיו, וְזֶה יָם הַחֲכֵמָה שְׁנִקְרָא כְּבוֹד
 ה' שְׁנַתְגַּלָּה בְּמִשְׁכָּן.

יַצְרַתִּיו – זֶה סוּד הַיּוֹם שְׁלִמְטָה שְׁהוּא
 כְּנֻגַד כָּל שְׁלִמְעֵלָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב (שֵׁם מ"ה)

וְחַמְשִׁים וְחַמְשָׁה יָמִים, אַרְבָּעִים וְתַשְׁעָה
 שְׁבוּעוֹת, מֵהֶם כְּנֻגַד הַדְרַגָּה הַשְּׁבִיעִית
 הַזֶּה הַיָּם הָעֲלִיוֹן, שְׁמַאִירָה מְהַצַּדִּיק
 בְּתַשְׁעָה וְאַרְבָּעִים שְׁבוּעוֹת אוֹרוֹת
 עֲלִיוֹנִים. נִשְׁאָרוּ תְּרִיסַר יָמִים לְחַשְׁבוֹן
 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְחַמְשָׁה וְחַמְשִׁים כְּנֻגַד שְׁנַיִם
 עָשָׂר שַׁבְּטִים שְׁסָבִיב הַיָּם הַזֶּה לְשֹׁמֵר
 מִשְׁמֵרַת הַמִּשְׁכָּן בְּתִרִיסַר שְׁעָרִים
 עֲלִיוֹנִים שְׁנַיִשׁ בִּירוּשְׁלַיִם הָעֲלִיוֹנָה, (וּמְדַרְךָ)
 וְדַרְךָ אוֹתָם שְׁעָרִים עֲלִיוֹנִים יוֹנְקִים אוֹתָם

דְּלַעֲיֵלָא וְעַל דָּא כְּתִיב (ישעיה מ"ה) יוֹצֵר אֹר וְהֵאֵי צַדִּיק
 דְּלַעֲיֵלָא לָא כְּתִיב בֵּיה יִצְרָה עַד דִּיתְגַּלִּי עֲבִידְתִּיה
 לְתַתָּא וְנִהִיר עַלְמָא תַתְּאָה מֵנִיה. אַף עֲשִׂיתִיו דָּא
 סִיחָרָא לְתַתָּא הָדָא הוּא דְכְתִיב וּבֹרָא חֲשָׁךְ כִּד
 אֲתַחֲבְרוּ כְדִין עוֹשֶׂה שְׁלוֹם שְׁלָמָא לְעַלְמָא, הָדָא הוּא
 דְכְתִיב (בראשית א) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. כְּדִין
 יְחוּדָא לְעֵילָא יְחוּדָא לְתַתָּא שְׁלָמָא לְעֵילָא שְׁלָמָא
 לְתַתָּא.

בְּגוֹזְנָא דָּא יוֹסֵף לְתַתָּא דְהָא אֶחִיד בְּצַדִּיק
דְּלַעֲיֵלָא, וְכִד אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא
 אוֹסִיף שְׁלָמָא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין וּבְכָל יוֹמִין עֲלָאִין. כְּתִיב
 הָכָא וַיְהִי כְדַבְּרָה אֵל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וּכְתִיב הָתָם (תהלים
 ס"ח) בְּרוּךְ יְיָ יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ בְּגִין דְּלֹא שָׁמַע לָהּ
 לְאַשְׁת פּוֹטִיפֶר יוֹם יוֹם, כְּדִין יוֹמִין עֲלָאִין בְּשְׁלָמָא

לשון הקודש

שְׁלוֹם לְמַטָּה.

כְּמוֹ זֶה יוֹסֵף לְמַטָּה, שְׁהָרִי אַחוּז
 בְּצַדִּיק שְׁלָמָעְלָה. כְּשִׁמְשֵׁתְלָם לְמַטָּה,
 מוֹסִיף שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּבְכָל
 הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים. כְּתוּב כָּאן (שם טל) וַיְהִי
 כְּדַבְּרָה אֵל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וּכְתוּב שָׁם
 (תהלים סח) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ.
 מִשׁוּם שְׁלֹא שָׁמַע לְאַשְׁת פּוֹטִיפֶר יוֹם

יוֹצֵר אֹר. וּבְצַדִּיק זֶה שְׁלָמָעְלָה לָא
 כְּתוּב בּוּ יִצְרָה, עַד שִׁיתְגַּלְהָ מַעֲשָׂהוּ
 לְמַטָּה וּמֵאִיר לְעוֹלָם שְׁלָמָטָה מִמֶּנּוּ. אַף
 עֲשִׂיתִיו – זֶה הִלְבְּנָה לְמַטָּה, זֶהוּ שְׁכַתוּב
 וּבֹרָא חֲשָׁךְ. כְּשֶׁהִתְחַבְּרוּ, אָז עוֹשֶׂה
 שְׁלוֹם, שְׁלוֹם לְעוֹלָם, זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית
 א) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וְאָז יְחוּד
 לְמַעְלָה יְחוּד לְמַטָּה, שְׁלוֹם לְמַעְלָה

וּבְרַכְתָּא בְּלִהוּ עֲלֵמִין.

(בראשית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
תִּפְּנֵן תִּנְיָנֵן אָמַר רַבִּי יִצְחָק מָאֵי דְכְּתִיב (שיר השירים ד')
כִּלְדָּ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּהּ.

תָּא חַזִּי, כְּשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ
עֲשָׂאוֹ מֵאוֹתוֹ הָאֹר הַנִּיָּצֵל לְמַעַלָּה וּבְרָא אֶת
הַשָּׁמַיִם מֵאוֹתוֹ רָקִיעַ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהֵכִינוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וּבְרָאוּ בְּתַחֲלִילָה וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל שְׂאֵר
הַשָּׁמַיִם (נ"א הרקיעים) שְׁנַתְּהוּוּ מִמֶּנּוּ.

וַאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל
הַמְּאֹרֹת מֵאוֹתוֹ הָאֹר שְׁמַקְבֵּל לְמַעַלָּה
וּכְשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֹתוֹ רָקִיעַ נִטַּל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמְּאֹרֹת וְהִנִּיחָם בְּאוֹתוֹ רָקִיעַ הַנִּקְרָא

לשון הקודש

הָרֵאשׁוֹן שֶׁהֵכִינוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּבְרָאוּ בְּתַחֲלִילָה, וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל
שְׂאֵר הַרְקִיעִים שְׁנַתְּהוּוּ מִמֶּנּוּ.

וַאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, אֹתוֹ הַרְקִיעַ
הוֹלִיד כָּל הַמְּאֹרֹת מֵאוֹתוֹ הָאֹר
שְׁמַקְבֵּל מִלְּמַעַלָּה, וּכְשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֹתוֹ רָקִיעַ, נִטַּל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת הַמְּאֹרֹת וְהִנִּיחָם בְּאוֹתוֹ רָקִיעַ
הַנִּקְרָא רָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאוֹתוֹ רָקִיעַ נִתְּהוּוּ

יוֹם, אִזּוּ יָמִים הָעֲלִיוֹנִים בְּשָׁלוֹם וּבְרַכּוֹת
כָּבֵד הָעוֹלָמוֹת:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם (בראשית א'), שָׁם שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, מַה זֶה שְׁכַתּוֹב (שיר ד) כִּלְדָּ יָפָה
רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּהּ?

כֵּן רָאָה, כְּשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת עוֹלָמוֹ, עֲשָׂאוֹ מֵאוֹתוֹ הָאֹר הַנִּיָּצֵל
מִלְּמַעַלָּה, וּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם מֵאוֹתוֹ רָקִיעַ

רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאוֹתוֹ רְקִיעַ נִתְּהוּוּה מִן הַשָּׁמַיִם דְּאָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב הַרְקִיעַ הַעֲלִיזוֹן הוֹלִיד אֶת
 הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תַּחְתָּיו, וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ הָאֵי רְקִיעַ
 וְנִקְרָא רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְנִטְלַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵינִי
 מְאוֹרוֹת וְנִתְּנָם בּוֹ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית א') וַיִּתֵּן
 אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵינִי
 מְאוֹרוֹת וְהִנִּיחָם בְּיַד (נ"א בְּיָד) הַרְקִיעַ לְהִיּוֹת
 מְמַשְׁלָה עַל הָאָרֶץ וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת וּשְׂנִינָהֶם
 נָתַנוּ אוֹרָם בְּשׂוּה. אָמְרָה הַלְּבָנָה אֵין נָאָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 וּלְהִתְנַהֵג בְּשְׁנֵי כְּתָרִים בְּשׂוּה. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הִמְעִיט אוֹתָהּ וְהִינּוּ הַכַּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר רֹאשׁ
 חֹדֶשׁ שְׁנָאָמַר בּוֹ (בַּמְדַּבֵּר כ"ח) חֲטָאת לַיָּי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק וּבְכַמָּה אֶתְר תַּנִּינָן דָּא וְלֹא

לשון הקודש

מִן הַשָּׁמַיִם. שָׁאמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב,
 הַרְקִיעַ הַעֲלִיזוֹן הוֹלִיד אֶת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
 תַּחְתָּיו, וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ אֶת הַרְקִיעַ הַזֶּה,
 וְנִקְרָאוּ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְנִטְלַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הַמְּאוֹרוֹת הַלְּלוּ וְנִתְּנָם בּוֹ. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב (בְּרֵאשִׁית א') וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים
 בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם.

(בַּמְדַּבֵּר כח) חֲטָאת לַה'.

הַמְּאוֹרוֹת הַלְּלוּ וְהִנִּיחָם בְּיָד הַרְקִיעַ
 לְהִיּוֹת מְמַשְׁלָה עַל הָאָרֶץ וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת, וּשְׂנִינָהֶם נָתַנוּ אוֹרָם בְּשׂוּה.
 אָמְרָה הַלְּבָנָה, אֵין נָאָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 וּלְהִתְנַהֵג בְּשְׁנֵי כְּתָרִים בְּשׂוּה. מָה עָשָׂה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הִמְעִיט אוֹתָהּ, וְהִינּוּ
 הַכַּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר רֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנָאָמַר בּוֹ

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

אֶתִּישָׁבֵא בְּלִבֵּי עֲנִיָּנָא, כִּד אָתָּא רַב נַחֲמָן אֶתּוּ
 וְשִׁילּוּחֵהּ, מִשְׁמַעֲנָא אָמַר (נ"א כַּמְשַׁמְעוּ). אָמַר רַבִּי יְהוּדָה
 לְרַבִּי יַעֲקֹב בְּלוּם אֶתָּה רוּצָה לַעֲבוֹר עַל דְּבָרֵי
 חֲבִירֶיךָ, אֲשֶׁתִּיק.

רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא אָתָּא לְמַחְמֵי
 לְרַבִּי אֱלֻעָזָר חֲתָנִיה גַּבְקַת בְּרַתִּיה וְשִׁקְלַת
 יְדוּהֵי לְנִשְׁקָא לְחוֹן, וְאָמַר לָהּ לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצֻמְךָ
 מִקָּמִיה בְּעֵלֶיךָ דְּאִיהוּ קַדִּישָׁא. שָׁמַע רַבִּי אֱלֻעָזָר.
 אָמַר, בְּעֵן יִדְעֵנָא אֲנָא מִדְּבַרְנָא מַלְּה חַד דְּאִיהֵי
 מְרַגְלָא יִקְרָא דְּאֶתְמַר עַל סִיחָרָא בְּדַתְנִינָן דְּקַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְסִיחָרָא לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצֻמְךָ
 דְּחֻשְׁבָּה סִיחָרָא דְּלֹא אֶתִּיחִיב שׁוֹלְטָנָא לָהּ, אָמַר לִיה
 חֲמוּהֵי, אֲנָא בְּךָ שְׁמַעֲנָא וּבְךָ הוּהּ מְסוּדָר בְּלִבֵּי
 וּבְגִין דְּלֹא אֶעְפֹּר עַל דַּעְתוּהֵי דְּחֲבָרָאֵי שְׁתַּקְתִּי.

לשון הקודש

ומעטי עצמך מלפני בעלך, שהוא קדוש.
 שמע רבי אלעזר ואמר, עכשו ידעתי,
 אני נזכר בדבר אחד, שהיא מרגלית
 יקרה שנאמר על הלבנה, כמו ששנינו
 שהקדוש ברוך הוא אמר ללבנה לְכִי
 ומעטי את עצמך, שחשבה הלבנה שלא
 נתן לה שלטון. אמר לו חמיו, כך אני
 שמעתי וכך היה מסדר בלבי, וכדי שלא
 לעבר על דעת חברי שתקתי.

אמר רבי יעקב, בכמה מקומות שנינו
 את זה, ולא התשוב בלפי הענין. בשבא
 רב נחמן, פאו ושאלו אותו. אמר
 כַּמְשַׁמְעוּ. אמר רבי יהודה לרבי יעקב,
 בְּלוּם אֶתָּה רוּצָה לַעֲבוֹר עַל דְּבָרֵי
 חֲבִירֶיךָ? שְׁתִּיק.

רבי יוסי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא פֵּא
 לְרֵאוֹת אֶת רַבִּי אֱלֻעָזָר חֲתָנֵהּ. וְיָאָה בְּתוּ
 וְלִקְחָהּ וְדִּיו לְנִשְׁקָא אוֹתָם. אָמַר לָהּ, לְכִי

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (דברים ל"ג) **אֲשֶׁרִיד יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹד עִם נוֹשָׁע בֵּינִי מִגֵּן עֲזָרָה וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתָי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי גְאוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּחֲרָב הוּא, לֹא הָכִי, דְּהָא חָרַב לְעִשּׂוֹ אֲתִיהִיבַת דְּכְתִיב (בראשית כ"ז) וְעַל חֲרָפָה תַחֲיֶה אֶלָּא הָכִי שְׁמַעְנָא מֵאֲבוּי דְאַלִּין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים דְּכָד שְׁמַעִין מַלְּה וְלֹא אֲתִישָׁבֵא בְּלַבְחֹן וְאִינוּן מְגִיחֵי קְרָבָא דִּין עִם דִּין בְּאִינוּן מְגִיחֵי קְרָבָא בְּחֲרָבָא וּבְעֵינֵי לְקַטְלָא דִּין לְדִין עֲלֵה. וּמַלְּה דָּא דְקָא אָמְרֵי חֲבָרְנָא כֵּךְ הוּא וְכֵךְ גְּזָרְנָא בְּרָזָא דְמַתְנִיתִין דִּילָן.**

דְּכָד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא לְשִׁמְשָׁא וְלְסִיחָרָא גְזָר עַל שְׁמַשָּׁא לְמַחֲוֵי שׁוֹלְטָנָא דְעִשּׂוֹ וְעַל סִיחָרָא לְמַחֲוֵי בְּעֲלָמָא דִּין שׁוֹלְטָנָא דִיעֶקֶב וּמְנֵי עֲלִיהֹן תְּקִיפִין רַבְרַבִּין עַד דִּייתוּן תֵּרִין אוּמְיָא אֵלִין וְהָתוּא

לשון הקודש

עורכים קרב זה עם זה פאותם עורכי קרבות בחרב, ורוצים להרג זה את זה עליה, ודבר זה שאמרו חברינו כך היא, וכך גזרנו בסוד משנתנו.

שפא אשר ברא הקדוש ברוך הוא את השמש ואת הלבנה, גזר על השמש להיות שלטון של עשו, ועל הלבנה להיות בעולם הזה שלטון של יעקב,

פתח רבי אלעזר ואמר, (דברים ל"ג) **אשריד ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרה ואשר חרב גאותי**. אמר רבי אלעזר, וכי גאותם של ישראל בחרב הוא? לא כך! שהרי חרב נתנה לעשו, שכתוב (בראשית כ"ז) ועל חרפה תחיה. אלא כך שמעתי מאבי, שאלו תלמידי חכמים, שפאשר שומעים דבר ולא מתושב בלבם, והם

(כ"ז) ועל חרפה תחיה. אלא כך שמעתי מאבי, שאלו תלמידי חכמים, שפאשר שומעים דבר ולא מתושב בלבם, והם

רַבְרַבָּא דְאַתְמֵינִי עַל סִיחָרָא בְּגִין אוֹמָה דִּיעֵקֵב בְּעָא
 מִן קַדְשָׁא בְּרִיד הוּא דִּיתִיחַב שׁוֹלְטָנָא לְסִיחָרָא
 בְּעֵלְמָא דִּין פְּלוֹמֵר אוֹמָה דִּיעֵקֵב. אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, וְכִי מָה אָנָּא בְּעֵי אוֹמָה דִּיעֵקֵב (חֶסֶר כּאן). אֱלֹא
 בְּעֵלְמָא דְאַתִּי לְשִׁלְטָאָה בְּהוּ עַל פֶּל אוֹמֵיִיא אֲבַל
 בְּעֵלְמָא דִּין לְכִי וּמַעְטִי אֶת עֵצְמִךְ וְהִשְׁתַּעֲבַדִּי
 בְּגִלוּתָא לְמוֹזְבִי לָךְ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

וְכִד אָתוּ אוֹמָה דִּיעֵקֵב וְאַתְרַעְמוּ קַמִּיהּ דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיד הוּא, עַל דְּאַתְנַטְל מְנַהוֹן שׁוֹלְטָנָא
 וְאַתִּיחַיב לְעֵשׂו. אָמַר לוֹן קַדְשָׁא בְּרִיד הוּא, וְכִי מָה
 אֲתוֹן בְּעָאן שׁוֹלְטָנָא בְּעֵלְמָא דִּין דְּהָא אָנָּא עֲרַבְנָא
 לְשִׁלְטָאָה לְכוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי עַל פֶּל אוֹמֵיִיא וּבְגִין
 פֶּךְ הִבִּיאוּ כַּפָּרָה עָלֵי כְּלוֹמֵר עַל אוֹתָהּ הַבְּטָחָה שְׂאֵנִי
 עֲרַב לְכוּ וְהִבִּיאוּ כַּפָּרָה וְהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה וְעָלֵי לְתַת

לשון הקודש

עֵצְמִךְ וְהִשְׁתַּעֲבַדִּי בְּגִלוּת לְזִכּוֹת אוֹתָךְ
 לְעוֹלָם הַבָּא.

וּכְשֶׁבָּאוּ אֲמָה שֶׁל יַעֲקֹב וְהִתְרַעְמוּ לִפְנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל שֶׁנִּטַּל מֵהֶם
 הַשְּׁלֵטוֹן וְנִתֵּן לְעֵשׂו, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: וְכִי מָה אַתֶּם רוֹצִים שֶׁלֵּטוֹן
 בְּעוֹלָם הַזֶּה? שֶׁהֲרִי אֲנִי עֲרַב לְהַשְׁלִיט
 אֶתְכֶם לְעוֹלָם הַבָּא עַל כָּל הָאֲמוֹת, וְלָכֵן
 הִבִּיאוּ כַּפָּרָה עָלַי. כְּלוֹמֵר, עַל אוֹתָהּ

וּמְנַה עֲלֵיהֶם גְּדוּלִים וְתַקִּיפִים עַד שֶׁיָּבִיאוּ
 שְׂתֵי הָאֲמוֹת הַלְלוּ, וְאוֹתוֹ גְּדוּל שֶׁהִתְמַנֶּה
 עַל הַלְבָנָה בְּשִׁבּוּל הָאֲמָה שֶׁל יַעֲקֹב,
 רָצָה מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּנְתֵּן שְׁלֵטוֹן
 לְלִבְנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּלוֹמֵר לְאֲמָה שֶׁל
 יַעֲקֹב. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכִי מָה
 אֲנִי עֲרִיד אֲמָה שֶׁל יַעֲקֹב (חֶסֶר כּאן). אֱלֹא
 בְּעוֹלָם הַבָּא, וְלִשְׁלֹט בָּהֶם עַל כָּל
 הָאֲמוֹת, אֲבַל בְּעוֹלָם הַזֶּה לְכִי וּמַעְטִי אֶת

לָכֶם שָׂכַר טוֹב וְעָלִי לְהַשְׁלִיט אֶתְכֶם עַל כָּל הָעַמִּים
שָׁעַל מְנַת בֵּן מִיַּעֲטִיתִי אֶת הַיָּרֵחַ בְּעוֹלָם אֲתָא רַבִּי
יוֹסִי וּנְשָׁקִיָּה בְּרִישִׁיָּה וְקָרָא לְבְרִיתֶיהָ וְאָמַר לֵה
קוּטְפִיזָא דְנְהוּרִיתָא וּבּוֹצִינָא דְאֶתְפְּרָשָׁא בְּטַבּוּן אִית
גְּבָדִי, וּפְאָה אַנְתָּ וּזְפָאָה חוּלְקִיד וּזְפָאָה חוּלְקִי דְזַבִּינָא
לְמַחְמִי בְּדִי.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר זְכוּ יִשְׂרָאֵל דְנִהִיר לִזְוֵן קְדָשָׁא בְּרִידִי
הוּא וְלִית אַנְן עָרִיכִים לְבוֹצִינָא אֶתְרָא דְכְּתִיב
(ישעיה ס) וְהָיָה לָךְ יְיָ לְאֹר עוֹלָם. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ,
בֵּינוּן שְׁנַתְחַלֵּף לְהוּ שׁוּלְטָנָא אִינוּן מוֹנִין חֲשַׁבְנָא
לְסִיחָרָא דְבָהּ מְנַהֲגַת נְהִיג פְּצָאן יוֹסֵף וּמוֹם אִין בְּדִי
דְלֵא אֲשַׁתְּכַח בָּהּ גְּרַעוּנָא בְּגִין מוֹעֲדִין וּזְמַנִּין. (עד כאן

מההשמות)

לשון הקודש

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, זְכוּ יִשְׂרָאֵל שְׁהֲאִיר
לְהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאִינוּם עָרִיכִים
לְמֹאֲר אַחֲרֵי, שְׁכַתוּב (ישעיה ס) וְהָיָה לָךְ ה'י
לְאֹר עוֹלָם. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בֵּינוּן
שְׁנַתְחַלֵּף לְהֵם הַשְׁלִטוֹן, מוֹנִים חֲשַׁבּוֹן
לְלִבְנָה שְׁבָה מְנַהֲגַת נְהִיג פְּצָאן יוֹסֵף.
וּמוֹם אִין בְּדִי – שְׁלֵא נִמְצָא בָּהּ חֲסָרוֹן
בְּשִׁבִיל מוֹעֲדִים וּזְמַנִּים:

הַבְּטָחָה שְׁאִנִּי עָרַב. לְכוּ וְהִבִּיאוּ בְּפָרָה
וְהִתְעַסְקוּ בַתּוֹרָה, וְעָלִי לְתַת לָכֶם שָׂכַר
טוֹב, וְעָלִי לְהַשְׁלִיט אֶתְכֶם עַל כָּל
הָעַמִּים, שָׁעַל מְנַת בֵּן מִיַּעֲטִיתִי אֶת הַיָּרֵחַ
בְּעוֹלָם. בָּא רַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּ בְּרִישׁוֹ,
וְקָרָא לְבִתּוֹ וְאָמַר לֵה, כְּלִי הַגְּדוֹל שֶׁל
הָאֹר וְהַמְּגוּרָה שְׁנַחֲלָקָה בְּטוֹבוֹת יֵשׁ לָךְ.
אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִי
שְׁזִכִּיתִי לְרֹאוֹת בְּדִי.

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וְגו', מֵהוּ וַיִּקְרָא, קָרָא וְזִמִּין לְאַפְקָא
 מֵהַאי אֹר שְׁלִים דְּקִיּוּמָא בְּאַמְצָעִיתָא, חַד
 נְהִירוּ דְּאִיהוּ יְסוּדָא דְּעָלְמָא דְּעִלְיָה קִיּוּמִין עָלְמִין.
 וּמֵהַהוּא אֹר שְׁלִים עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא אֶתְפְּשֵׁט
 יְסוּדָא חַי עָלְמִין דְּאִיהוּ יוֹם מְסִטְרָא דְּיְמִנָא. וְלַחֲשָׁד
 קָרָא לְיָלָה, קָרָא וְזִמִּין וְאַפִּיק מְסִטְרָא דְּחֲשָׁד חַד
 נוֹקְבָא סִיחָרָא דְּשִׁלְטָא בְּלִילְיָא וְאַקְרִי לְיָלָה רָזָא
 דְּאֲדִנִּי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. עָאֵל יְמִנָא בְּהַהוּא עֲמוּדָא
 שְׁלִים דְּבְאַמְצָעִיתָא כָּלִיל בְּרֹזָא דְּשִׁמְאָלָא, וְסָלִיק
 לְעִילָא עַד נְקוּדָה קְדָמָאָה וְנָטִיל וְאַחִיד ^(דף טז ע"ב) תַּפְּן
 מְלָה (נ"א חִילָא) דְּתַלְת נְקוּדִין חֲלָם שׁוּר"ק חִיר"ק זָרַע
 קָדֵשׁ. דְּהָא לִית זָרַעָא דְּאֲזִדְרַע בַּר בְּרֹזָא דָא, וְאַתְחַבַּר
 כְּלָא בְּעֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא. וְאַפִּיק יְסוּדָא דְּעָלְמָא,
 וּבְגִין כַּךְ אֶקְרִי כֹל דְּאַחִיד לְכֹלָא בְּנִהִירוּ דְּתִיאֻבְתָּא.

לשון הקודש

באותו העמוד השלם שבאמצע כלול
 בסוד השמאל, ועלה למעלה עד נקודה
 ראשונה, ולוקח ואוחז שם דבר נ"א בחו
 של שלש נקודות: חול"ם שוּר"ק חִיר"ק
 זרע קדש. שהרי אין זרע שגזרע מלבד
 בסוד הזה, והתחבר הכל בעמוד
 האמצעי והוציא יסוד העולם, ולכן
 נקרא כל, שאוחז את הכל באור
 ההשתוקקות.

ויקרא אלהים וגו'. מהו ויקרא? קרא
 והזמין להוציא מהאור השלם הזה
 שעומד באמצע אור אחד שהוא יסוד
 העולם שעליו עומדים העולמות. ומאותו
 אור שלם, עמוד האמצעי, התפשט יסוד
 חי העולמים, שהוא יום מצד הימין.
 ולחשך קרא לילה - קרא והזמין והוציא
 מצד החשך נקבה אחת, הלבנה
 ששולטת בלילה ונקראת לילה, הסוד
 של אדני, אדון כל הארץ. נכנס הימין

שְׁמָאלָא לְהֵיט בְּתוֹקְפָא וְאַרְתָּ, בְּכוּלְהוּ דְרַגְיִן אֲרַח
 רִיחָא. וּמַתְהוּא לְהֵיטוּ דְאַשָּׂא אֲפִיק
 הֵהִיא נוֹקְבָא סִיחָרָא. וְתַהוּא לְהֵיטוּ הָזֵה חֲשָׁד בְּגִין
 דְהָזֵה מִחֲשָׁד. וְתֵרִין סְטֵרִין אֵלִין אֲפִיקוּ תֵרִין דְרַגְיִן
 אֵלִין חַד דְכַר וְחַד נוֹקְבָא. יְסוּדָא אֲחִיד בְּעַמּוּדָא
 דְאַמְצְעִיתָא מַתְהוּא תּוֹסְפַת נְהוּרָא דְהָזֵה בֵּיתָא, דְכִיּוֹן
 דְתַהוּא עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אֲשֶׁתִּילִים וְעָבִיד שְׁלָם
 לְכָל סְטֵרִין, בְּדִין אֲתוּסְפָא בֵּיהּ נְהִירוּ מֵעִילָא וּמְכַל
 סְטֵרִין בְּחֶדְוָה דְכֻלָּא בֵּיתָא. וּמַתְהוּא תּוֹסְפַת דְחֶדְוָה
 נְפִיק יְסוּדָא דְעֵלְמִין וְאַקְרִי מוּסְפָא. מַתְהָבָא נְפִיקִין כָּל
 תִּיּוּלִין לְתַתָּא וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין בְּרוּזָא יְהוּ"ה
 צְבָאוֹת, אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחֹת.

לִילָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, מְסֵטְרָא דְשְׁמָאלָא מַתְהוּא
 חֲשָׁד. וּבְגִין דְתַהוּא חֲשָׁד תִּיאוּבְתִיָּה

לשון הקודש

נוסף בו אור מלמעלה ומכל הצדדים
 בחדוה שהכל בו, ומאותה תוספת של
 חדוה יצא יסוד העולמים ונקרא מוסף.
 מכאן יצאו כל הצבאות למטה ורוחות
 ונשמות קדושות בסוד יהו"ה צבאו"ת,
 אל אלהי הרוחות.

לילה אדון כל הארץ מצד של השמאל
 מאותו חשד. ובגלל שתאות אותו
 החשד להתפלל בימין ונחלש פחו,

השמאל לוחט בכח ומריח, בכל
 הדרגות מריח ריח. ומאותו להט של אש
 הוציאה אותה נקבה הסהר, ואותו הלהט
 היה חשד, בגלל שהיה מחשד. ושני
 הצדדים הללו הוציאו שתי הדרגות
 הללו, אחד זכר ואחד נקבה. היסוד אהנו
 בעמוד האמצעי מאותה תוספת אור
 שהיתה בו. שבין שאותו עמוד האמצעי
 השתלם ועשה שלום לכל הצדדים, אז

לְאַתְבָּלְלָא בְיַמִּינָא וְחַלְשׁ תּוֹקֵפִיָּה, אֶתְפָּשֵׁט מִיְּנִיה הָאִי
 לִילָה. כַּד שְׂאֲרֵי לְהֶתְפָּשֵׁטָא הָאִי לִילָה עַד לָא
 אֶסְתֵּיִם, הֵהוּא חֲשָׁךְ עָאל וְאַתְבָּלִיל בְּיַמִּינָא וְיַמִּינָא
 אָחִיד לִיָּה, וְאַשְׁתָּאֵר בְּגִרְעוּ הָאִי לִילָה. וּכְמָה דְחֲשָׁךְ
 תִּיאַוּבְתִּיָּה לְאַתְבָּלְלָא בְּאוּר הָכִי לִילָה תִּיאַוּבְתִּיָּה
 לְאַתְבָּלְלָא בְּיוֹם. חֲשָׁךְ גִּרַע נְהוּרִיָּה, וּבְגִין כַּךְ אֶפִּיק
 דְרָגָא בְּגִרְעוּ וְלֹא בְנְהִירוּ. חֲשָׁךְ לָא נְהִיר אֶלָּא כַּד
 אֶתְבָּלִיל בְּאוּר. לִילָה דְנִפְק מִיְּנִיה לָא נְהִיר אֶלָּא כַּד
 אֶתְבָּלִיל בְּיוֹם. גִּרְעוּ דְלִילָה לָא אֶשְׁתֵּלִים אֶלָּא
 בְּמוֹסָף. מַה דְאַתּוּסָף הָכָא גִרַע הָכָא.

בְּמוֹסָף הָוָה בֵּיה רָזָא דְנִקְוָדָה עֲלָאָה וְרָזָא
 דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא בְּכַל סְטָרִין, וּבְגִין כַּךְ
 אֶתּוּסָף בֵּיה תִרִין אֶתּוּן. בְּלִילִיא גִרְעוּ בֵּיה אֶלִין
 תִרִין. כַּדִין קָרָא כְּתִיב וַיִּקְרָא וְגִרַע מִיְּנִיה וַיִּוֹ וּכְתִיב

לשון הקודש

מֵאִיר אֶלָּא כַּאֲשֶׁר נִבְלַל בְּיוֹם. הֶסְרוּן
 הַלִּילָה לֹא מִשְׁתַּלֵּם אֶלָּא בְּמוֹסָף. מַה
 שְׁנוּסָף כָּאֵן – גִּרַע כָּאֵן.

בְּמוֹסָף הָיָה בּוֹ סוּד שֶׁל הַנְּקוּדָה הָעֲלִיוֹנָה
 וְסוּד שֶׁל עַמּוּד הָאֶמְצָעִי בְּכַל הָעֲדָדִים,
 וְלִכֵּן נִסְפּוּ בּוֹ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. בְּלִילָה
 גִּרְעִים מִמֶּנּוּ שְׁנֵי אֵלֶּה, וְאֵן קָרָא כְּתוּב
 וַיִּקְרָא, וְגִרַע מִמֶּנּוּ וַיִּוֹ, וּכְתוּב קָרָא

הַתְּפָשֵׁט מִמֶּנּוּ הַלִּילָה הָזֶה. כְּשִׁמְתַּחִיל
 לְהֶתְפָּשֵׁט הַלִּילָה הַזֶּה כְּשֶׁעֲדִין לֹא
 הִסְתֵּיִם, אוֹתוֹ חֲשָׁךְ נִכְנָם וְנִבְלַל בְּיַמִּין,
 וְהִימִין אוֹחוֹ אוֹתוֹ וְנִשְׁאֵר בְּהֶסְרוּן הַלִּילָה
 הַזֶּה. וְכַמוֹ שְׁתַּאֲוֹת הַחֲשָׁךְ לְהַכְּלִיל בְּאוּר,
 כַּךְ הַלִּילָה תַּאֲוֹתוֹ לְהַכְּלִיל בְּיוֹם. הַחֲשָׁךְ
 גִּרַע אוּרוֹ, וְלִכֵּן הוּצִיא דְרָגָה בְּהֶסְרוּן
 וְלֹא בְּאוּר. הַחֲשָׁךְ לֹא מֵאִיר, אֶלָּא
 כְּשֶׁנִּבְלַל בְּאוּר. לִילָה שְׁיִצָּא מִמֶּנּוּ לֹא